

SoLiLL

Project Group „Bread and Housing“ in České Budějovice

Renovation of an ancient area of city

U Zelené ratolesti *At the Green Twig*

Emil Jurečka

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta
Projektová skupina „Chléb a bydlení“ : **SoLiLL 2002**

Souhrn :

Původní zájezdní hostinec „U Zelené ratolesti“ dal vystavit v roce 1821 Tadeáš Lanna. Dnešní podobu získal v roce 1831, kdy ho nechal přestavět Vojtěch Lanna. O dva roky později sem byla přivedena manipulační kolej koněspřežní dráhy z České ulice. Z bývalé „Solnice“ se po ní do Zelené ratolesti přepravovala hornorakouská sůl. Zde byla přeložena a odtud distribuována dále do vnitrozemí. Dne 15.7. 1999 byla zapsána do seznamu národních kulturních památek. Obnova objektu i celého areálu je zakomponována do programu regenerace městských památkových objektů.

Klíčová slova

Národní kulturní památka, renovace, „U Zelené ratolesti“, Husova ulice, Koněspřežní dráha České Budějovice- Gmunden - Linec

Summary :

The original roadside inn “ At the Green Twig “ was built by T. Lanna in 1821. The first South Bohemian spinning mill was established there in 1827. The present appearance dates from 1831 when V. Lanna let it to rebuilt. Besides the inn and spinning mill there were also warehouses of Lanna’s forwarding agency flats for coachmen, stables and coach sheds. Building of this inn is the outermost point of the horse railway. Now you can find it in Husova avenue and the owner of this building site is a private company “ The Green Twig “, Ltd., that want to reconstruct this sight to its original appearance (since 1999 the building was registered as a national cultural heritage). They are going to establish here an administrative center and exposition of carting, shipping, Vojtěch Lanna’s personality and horse railway. In the Courtyard there will be trades, a gallery and theatre. The preliminary price estimate of rebuilding is 155,178 EUR..

Key words :

National cultural heritage, renovation, „At the Green Twig“, Husova avenue, Horse drawn railway- České Budějovice-Linec

Národní historická památka „U Zelené ratolesti“

National Cultural Heritage „At the Green Twig“

U Zelené ratolesti – pohled do historie

Původní zájezdní hostinec „U Zelené ratolesti“ v Českých Budějovicích dal vystavět v roce 1821 Tadeáš Lanna. V roce 1821 zde vznikla první Jihočeská přádelna vlny. Dnešní podobu získal hostinec v roce 1831, kdy jej nechal přestavět Vojtěch Lanna. Hostinec zde zůstal a kromě přádelny se zde nalézaly sklady Lannovy zasílatelské firmy, byty pro kočí, stáje a kůlny pro vozy. Budova byla nejsevernějším bodem železnice.

V roce 1883 byla do Zelené ratolesti přivedena manipulační kolej koněspřežky z České ulice. Z bývalé „solnice“, postavené v polovině 16.století, se do Zelené ratolesti přepravovala sůl a překládala na formanské vozy, aby se pak distribuovala do vnitrozemí.

Do dne vydání rozhodnutí o privatizaci byla budova ve vlastnictví státu a právo hospodaření s ní měl národní podnik Jihočeské pekárny. V roce 1995 byla zprivatizována a vrácena rodině Zátků v restituci.

Budova prodělala četné stavební úpravy, měnila svou podobu a nešetrné zásahy narušily její původní podobu, stáje a dílny se dokonce rozpadly.

Současný stav

V současné době je vlastníkem objektu akciová společnost „Zelená ratolest“. Ta chce objekt po etapách zrekonstruovat a vrátit mu původní historickou podobu. Již byl proveden stavebně historický průzkum budovy Dr. Dobroslavem Látalem. Je připravena je také kompletní projektová dokumentace pro rekonstrukci celého areálu. Jen studie výstavní expozice dosud není k dispozici.

Navrhované úpravy „Zelené ratolesti“

Celý areál „U Zelené ratolesti“ byl dne 15.7. 1999 prohlášen za národní kulturní památku. Ministerstvo kultury České republiky současně vydalo závazné stanovisko pro rekonstrukci. Vzhledem k historické hodnotě nemovitosti je nutné z větší části zachovat stávající výraz objektu, některé jeho dochované prvky a materiály zachovat nebo znovu použít na vybraném místě objektu. Při rekonstrukci nesmí práce probíhat tak, že bude staré pouze nahrazováno novým, ale pečlivě musí být zvažována využitelnost každé části, prvku nebo nálezu. Tímto bude do jisté míry ovlivňován celkový náklad a historická původnost.

Financování projektu

Sdělení na základě jednání se zástupcem akciové společnosti „Zelená ratolest“

Podle sdělení zástupce vlastníka objektu bude realizace areálu plně hrazena jen soukromou společností. Z nepochopitelných důvodů se Státní památkový ústav na financování nebude podílet. Přitom klade finančně a stavebně náročné podmínky, které vlastník objektu musí při rekonstrukci dodržet.

Domnívám se, že by si národní historická památka zasloužila větší pozornost od státu. Jen národ, který ctí svou minulost a váží si svých dějin, je kulturním národem..

Záměr a plány do budoucnosti

1. vybudovat v areálu „U Zelené ratolesti“ administrativní centrum
2. instalovat zde expozici formantství, lodní dopravy, osobnosti Vojtěcha Lanny
3. využít prostory –nádvoří a kočárovny- pro umístění repliky vozu
4. zprovoznit přímé pěší propojení Husovy ulice a břehu Mlýnské stoky
5. využít nádvoří jako místa příležitostních trhů, galerie a divadla a letní scény pod širým nebem

Předpokládané rozpočtové náklady v korunách Kč a EUR

Dle studie „Revitalizace objektu koněspřežní dráhy“, České Budějovice :LesInfo, 2001 str. 23.

1. Stavební úpravy	2. 176.000 Kč / 66.341 EUR
2. Technické a materiálové vybavení	1. 100.000 Kč / 34.591 EUR
3. Zřízení vnější expozice	1. 195.000 Kč / 37.578 EUR
4. Provozní náklady	530.000 Kč / 16.666 EUR
Celkové rozpočtové náklady	5. 001.000 Kč / 155.178 EUR

Odhad vykazuje cenu dle očekávaného objemu prací, které budou nutné pro rekonstrukci tak, aby v dalším období nevyžadovala další stavební práce a mohla být užívána bez omezení.

Literatura

Encyklopedie Českých Budějovic. České Budějovice : MÚ České Budějovice, 1998.
Krok za krokem Budějovicemi. České Budějovice: Magistrát města České Budějovice, 1999.
*Revitalizace objektu koněspřežní dráhy Č. Budějovice- Gmunden. České Budějovice :
LesInfo, 2001.*